

A luat sfârșit Plenara lărgită a CC al PCR, cu „magistrala expunere” a „Tovarășului” - program de muncă și acțiune „revoluționară”. A început „Săptămâna Economiei”, cu genericul „125 de ani de activitate CEC”. În Cehoslovacia și Bulgaria, Festivalul „Zilelor culturii românești”.

Democrație și autoaprovizionare

S-au încheiat lucrările Plenei lărgite a CC al PCR, desfășurată în sala Ateneului Român din București. În cadrul dezbaterilor înscrise pe ordinea de zi s-a hotărât „în una-

nimitate ca Expunerea tovarășului Nicolae Ceaușescu «cu privire la problemele socialismului, ale activității ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului în România» să fie adoptată ca program de muncă și acțiune revoluționară al întregului popor, să stea la baza întregii activități de îndeplinire a cutezătoarelor obiective de dezvoltare economică-socială a României”.

(Continuare în pag. a II-a)

FINA CUPLULUI CEAUȘESCU, AFLATĂ LA MUNCĂ ÎN ITALIA, ÎȘI PLÂNGE NAȘII

Elena-Daniela Mihoianu, de 25 de ani, din Iași, este una dintre mii de tinere românce care și-au găsit de lucru în Peninsula. Frumusețe, ordonată, cuminte, curată, tânăra muncă ca menajeră la familiile instărite din Italia: profesori, avocați, medici. Câștigă circa 1.000 de euro pe lună și nu se deosebește cu nimic de celelalte tinere care fac un ban cinstit peste hotare. Până în urmă cu doi-trei ani, doar mama sa, tatăl și câțiva dintre frații știau că ea a fost botezată în secret de Elena Ceaușescu. De atunci au mai aflat câțiva vecini, iar noi vă prezentăm în exclusivitate povestea vieții și vă spunem ce face astăzi fina cuplului comunist prezidențial.

În 1984, acest copil a fost ales de „tovarășa” Elena să fie botezat, mai ales pentru faptul că era unul „special”: bebelușul de atunci era cel de-al 20-lea născut al mamei eroine Ana Ursache din Iași. Mama eroină cu cele mai multe nașteri din România, a cărei poveste o puteți citi în ziarul nostru. Elena Ceaușescu a ținut atunci ca fetița să-i poarte numele, așa că a primit prenumele de Elena, iar mama sa a insistat să poarte și prenumele de Daniela. „Eu am să mor și ea o să-mi poarte numele”, spune Ana că ar fi spus Elena la botez. Fina Elena-Daniela este cu adevărat o fată fină. Delicată. O laudă mama sa, se vede și-n fotografii. A constatat și reporterul, care în urmă cu câteva zile a stat de vorbă cu ea la telefon. Cu alte două zile înainte fusese acasă, la Iași, într-un binemeritat mini-concediu. Cu acest prilej i-a dăruit mamei sale câteva sute de euro pentru înțepinerea casei, i-a cumpărat fel de fel de lucruri trebuincioase și și-a ajutat și un frate cu bani ca să-și cumpere o mașină. Mama spune că în această perioadă muncetea din greu în Italia la o profesoară în vârstă. Are grijă de ea, îi face curat, o îngrijește de dimineață până noaptea târziu. „Alo, dormea la ora asta? Erai obosită. Îți e dor de mine așa de repede? Mă iubesti. Dar ai liber? Cum de dormea la ora 16:00? Te-a primit «baba» înapoi? N-a zis nimic că ai fost în România? Era botoasă? Eh, o speli, hai că nu te tin,

poate nu ai bani mulți pe telefon, să ai grijă de tine”, își încheie mama Ana convorbirea cu fiica sa, dar insistă să vorbesc și eu la telefon. O întreb de amintirea nașei sale Elena Ceaușescu. „Îi pomenesc de nenumărate ori, pe ea și pe el, merg la biserica ortodoxă de aici, din Italia, unde mă găsesc. Sufăr că nu am și eu o nană. Aici aud de multe ori spunând «uite, merg și eu la nana, fac și eu ceva la nana». Sufăr foarte mult pentru asta”, a spus ea reporterului.

Cuplul Ceaușescu se spune că a fost văzut în Germania

„Întotdeauna am simțit ceva, un gol. Nu m-am simțit bine că nana mea nu mai este, oricare ar fi fost ea”, spune Elena-Daniela, care a preferat întotdeauna cel dintâi prenume și care recunoaște că în 1989 a suferit foarte mult când a văzut că nașa ei a fost impușcată fără a se da nici o șansă. Nu a uitat-o pe Elena Ceaușescu, deși nu a cunoscut-o decât din poze și din poveștile mamei sale. Când Elena Ceaușescu a pus mâna pe ea la botez, abia se născuse, așa că nu se pune problema să-și amintească ceva. Se gândește mereu la nașa sa. Își amintește și azi cum au impușcat-o românii la Crăciun pe cea care îi este ca o a doua mamă (spirituală) și cum, copil fiind, a plâns cu lacrimi sincere câteva zile, pentru că nașa ei nu mai este. Cu toate acestea, are un secret neîmpărtășit oricui. Nutrește speranța că Elena Ceaușescu încă trăiește. „Se auzea la un moment dat că ar fi fost văzută prin Germania, că la proces ar fi fost de fapt dublurile lor”, spune ea. Împreună cu alți români nostalgici i-a făcut un paras-tas în Italia. Și de fiecare dată când intră într-o biserică, fie acasă, fie în Italia, aprinde o lumânare pentru sufletul nașei sale de botez. De altfel, zilele acestea, când a fost la Iași, i-a spus mamei că este foarte supărată că autoritățile nu lăsa pe Valentin să deshumeze mormintele Ceaușescilor. „Acum doi-trei ani a in-

Premiantă în ciclul primar, copila botezată de Elena Ceaușescu a abandonat apoi școala din cauza greutăților financiare.

vățat să ghicească în cafea și tot timpul îi iese că nana ei încă se află în viață. În familie chiar se glumește pe tema asta. Noi am răs și rădem, zicem că trăiește cumătra. Cu cărțile astea a fost o glumă la noi, dar cine știe?”, povestește mama Ana. Daniela-Elena s-a născut la 2 fe-

bruarie 1984. Elena Ceaușescu a botezat-o la circa o lună, ceremonialul religios având loc pe ascuns în vila de protocol al Ceaușescilor de la Iași. Autoritățile locale aveau însă familia sub supraveghere (inclusiv propagandistică) de mai mult timp. Iar Ana Ursache povestește că 6 de iunie

venea cineva dintre autorități și îi cumpăra lucruri pentru copii. „La ziua copilului, de 1 iunie, venea cineva de la Primărie și zicea: «Ana, hai în oraș». Îmi cumpăra mameușe, chiloțel, șoșete și multe altele”. În ce privește sarcina cu Elena-Daniela, își amintește că a fost una ușoară, nici nu a simțit că este gravidă. Cu toate acestea, autoritățile au insistat ca femeia să facă cezariană, probabil pentru a fi sigure că cel de-al 20-lea copil al familiei se va naște sigur viu și că va avea toate șansele să trăiască, pentru că Elena Ceaușescu să profite și să-l boteze.

Secret

Femeia a fost operată de o echipă de medici condusă de doctorul Gheorghe Telean. Povestește cum i-a venit sorocul. Lucra ca femeie de serviciu la blocuri. „Am măturat scările, am încercat ginoiera până seara târziu, cu lopețele”. Seara, când a ajuns acasă, au apucat-o durerile. Dimineață s-a dus la spital. Elena-Daniela s-a născut la nouă luni fără trei zile. „A fost un copil care a vorbit mai greu, pe la 2 ani. Dar nu la mult timp după aceea a zis că vrea să-și vadă nana”. Mama Ana a spus că aceasta e plecată departe, dar aproape de zilele Revoluției i-a destăinuit adevărul, deși fetița era mică. Atunci când Ceaușescii au fost impușcați, copila a stat până târziu la televizor. „A plâns ore în șir, repetând «mamă, eu nu mai am nană, de ce nu m-a botezat altcineva, mamă, să am și eu nană!», povestește mama. Fetița sa avea atunci abia 5 ani. Apoi, în primii ani după Revoluție a conștientizat că nașa ei a fost cineva. Și de dorul ei a strâns într-un caiet fotografii de ale Elenei Ceaușescu, pe care le decupase din ziar. Văzându-le, copiii la școală o făceau comunistă. Ea le răspundea: „Nu! E nana mea”. „Cum îi nana ta?” Nu credeau. Așa încât a ascuns fotografiile, nu le-a mai lăsat la îndemâna colegilor. Copiii și celor din familie le-a zis să o lase în pace.

(Continuare în pag. a II-a)

ROMÂNIA ÎN PRESA INTERNAȚIONALĂ

Un „front” cere destituirea lui Ceaușescu înaintea celui de-al XIV-lea Congres al PCR

Debove Alain scria în *Le Monde* din 26 octombrie 1989 despre conținutul intern și internațional în care Nicolae Ceaușescu atrăgea atenția, la 24 octombrie, asupra unor cercuri reacționare externe care se amestecau în treburile țării. „Într-un discurs ținut marți, 24 octombrie, la București, în fața Comitetului Central al partidului, Nicolae Ceaușescu a denunțat intensificarea activităților cercurilor reacționare și anticomuniste „care caută să se amestece în problemele interne ale țării lor socialiste”, să destabilizeze și să slăbească procesul de construire al socialismului. Făcând o aluzie clară la situația din Ungaria, Polonia și URSS, șeful statului român i-a atacat din nou pe reformatori și «tezele» care sunt clamate și care încep să fie puse în practică în unele țări socialiste. Potrivit diplomaților occidentali de la București, destituirea recentă, în RDG, a domnului Erich Honecker - vechi prieten al lui Ceaușescu - a fost primită cu consternare și cu o anumită nervozitate în rândul Partidului Comunist Român, care continuă să fie reticent la schimbări. Cu doar câteva săptămâni înainte de deschiderea celui de-al XIV-lea congres al partidului, care ar trebui să se țină între 20 și 25 noiembrie la București, câțiva membri ai partidului, regrupați într-un Front de Salvare Națională, au adresat un apel aceluia dintre cei care au fost aleși ca delegați la congres să-l demită pe Ceaușescu din toate funcțiile sale.

Contestatarii, despre care nu se știe cât sunt de numeroși, își roagă tovarășii - pentru care au respect relativ, deoarece îi califică drept «masă inertă» - să înceteze măcar o dată să mistifice, să tămăzeze, să asculte și să aplaude timp de cinci zile continuu dictatura Ceaușescu și să ceară o adevărată discuție, cu curaj și cu spirit de sacrificiu dacă este nevoie, pentru a scoate România din tragiul impas.

Frontul cere acelor delegați care în sine lor «sunt conștienți de situația actuală catastrofală» să urce la tribuna parlamentului pentru a spune adevărul despre realitățile economice, sociale și politice. Lista acestor «triste realități» este lungă: incompetența cadrelor, investițiile pierdute, planuri de producție nerealizate, raționalizări în serie, exportul de produse la prețuri sub costurile de producție, dezastrii din agricultură prin exploatarea țăranilor și înlocuirea lor cu studenți, elevi, militari, deținuți de drept comun și câteodată cu muncitorii din fabrici. Având ca rezultat, potrivit semnatarilor acestui apel, la fel ca în fiecare an, rămânerea pe câmp a jumătate din recolta, o mare parte a populației fiind condamnată la foamete.

(Continuare în pag. a III-a)

DIN ARHIVA CC AL PCR

Măsurile privind organizarea Congresului al IV-lea al Frontului Democrației și Unității Socialiste

Plenara Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste din 26 octombrie 1989 a hotărât convocarea în zilele de 8-9 februarie 1990 a Congresului al IV-lea al Frontului Democrației și Unității Socialiste, în cadrul acestuia, a Conferinței a III-a pe țară a Organizației Democrației și Unității Socialiste.

1. Congresul al IV-lea al Frontului Democrației și Unității Socialiste să aibă următoarea ordine de zi:

1. Raport privind activitatea organizatorică, politică și social-economică desfășurată de Frontul Democrației și Unității Socialiste și sarcinile care-i revin în vederea îndeplinirii hotărârilor Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român;
2. Programul-Directivă aprobat de Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea economică-socială a României și cincinalul 1991-1995 și orientările de perspectivă până în anul 2000-2010;
3. Proiectul manifestului Frontului Democrației și Unității Socialiste pentru alegerile generale de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare;
4. Programul de măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor generale de deputați în Marea Adunare Națională și în consiliile populare;
5. Alegerea președintelui Frontului Democrației și Unității Socialiste;
6. Alegerea Consiliului Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste.

Congresul va adopta o Rezoluție.

Lucrările Congresului se vor desfășura în plen și pe cele cinci comisii menționate în Anexa 1, astfel încât să fie cuprinse și dezbătute temeinic sarcinile care revin Frontului Democrației și Unității Socialiste, organizațiilor componente, pentru îndeplinirea hotărârilor adoptate de Congresul al XIV-lea al PCR.

II. La lucrările Congresului al IV-lea al FDUS vor participa 3.125 de delegați, din care: 676 de delegați desemnați de conducerea centrală ale organizațiilor componente ale FDUS și 2.449 de delegați aleși de conferințele județene ale FDUS și conferințele județene ale ODUS, conform prevederilor art. 15, al. II din Statutul FDUS, potrivit normei medii de un delegat la 9.450 de locuitori din total populație. Din totalul delegaților județeni, 1.456 să-i reprezinte pe cei 4.155.000 de membri ai Organizației Democrației și Unității Socialiste, câți se estimează a fi la 31 ianuarie 1990.

Compoziția delegaților să fie asemănătoare cu cea de la Congresul al III-lea al FDUS, corespunzător Anexei 2. Repartizarea pe județe a delegaților aleși de conferințele județene este prezentată în Anexa 3, iar a delegaților pe organizații componente și județe, în Anexa 4.

La Congres vor participa ca invitați cadre de conducere din ministere și instituții centrale, reprezentanți ai oamenilor muncii din unități economice și instituții din municipiul București.

(Continuare în pag. a III-a)

JURNALE PERSONALE

26 OCTOMBRIE

Vaclav Havel din nou arestat. În Germania de Răsărit, efervescență. Monica Lovinescu, Pragul. Unde scurte V, București. Editura Humanitas, 1995, p. 222

În primul rând am realizat că eram urmăriți. Nu le păcea să arate că și diplomații străini erau urmăriți, și o făceau foarte bine. Etotusi foarte greu să ascunzi o mașină (...). Când eram foarte sigur am și început să notez numerele mașinilor și atunci mi-era și mai ușor să-i recunosc. Chiar și la o slujbă pentru N. Stănescu la cimitirul Bellu, cu un an înainte de revoluție, am fost urmărit, deși era până la urmă un lucru nevinovat. Slujba era ținută chiar de părintele Galeriu, pe care l-am întâlnit apoi acasă la Dora Stănescu. Oricum, presiunile autorităților erau făcuse deja. Eram chemat ca să mi se spună că, deși sunt liber să mă întănesc cu cine doresc, deși România o țară liberă, ar fi bine să nu mai am astfel de contacte.

(Continuare în pag. a II-a)

Agenda Elenei Ceaușescu

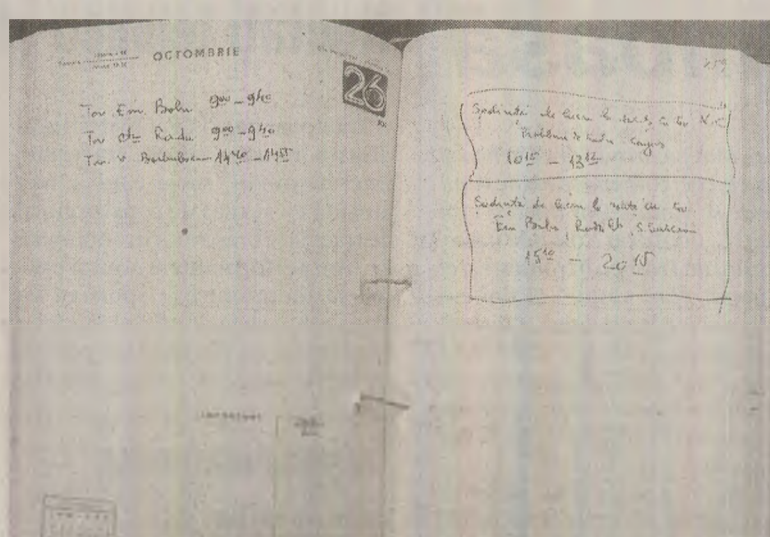
Joi, 26 octombrie 1989, Elena Ceaușescu s-a întâlnit cu ajutoarele ei Bobu, Curticeanu, Constantin Radu și Vasile Bărbulescu.

La ora 9 fix în Cabinetul 2 au intrat Emil Bobu și Constantin Radu. Tovarășa a încheiat întrevederea (ora 9:40) pentru o posibilă consultare cu Nicolae Ceaușescu pe teme de cadre. Căci între orele 10-15 și 13-12 la săliță s-a ținut o ședință („probleme de cadre - Congres”) prezidată de Nicolae Ceaușescu. Apărutele erau salvate - pentru cei care nu făceau parte din anturajul soților Ceaușescu - secretarul general al partidului decidea și asupra cadrelor. În fapt, hotărârea asupra deciziilor luate anterior de Elena Ceaușescu pe dosarele manevrate zilnic, câteva ceasuri, de vreo trei luni încoace. Despre ședințele în trei - cu Bobu și Constantin Radu - știau doar înalți funcționari din birourile situate în apropierea cabinetelor 1 și 2. Căci nu exista nici un

paragraf în documentele partidului care să justifice subordonarea secretarului CC cu probleme organizatorice altcuiva decât secretarului general.

O vizită - de curtoazie ori poate de rudenie - a făcut apoi Vasile Bărbulescu la Cabinetul 2 (orele 14:40-14:55). După-amiază, Tovarășa s-a retras iarăși la săliță cu Bobu și Radu (orele 15:10-20:15). Li s-a alăturat de data aceasta și Silviu Curticeanu.

O nouă de cadre a adus Congresul al XIV-lea și în familia Ceaușescu. Ca membru supleant în CC al PCR a fost propus și unanim aprobat și fiul cel mare, Valentin. Născut în 1948, pentru creșterea lui și a fiicei Zola, Elena Ceaușescu „se delăsase” (după cum s-a exprimat într-o autobiografie) doi ani acasă. Valentin învățase bine. Fusese singurul dintre copii care nu exagerase cu birourile situate în apropierea cabinetelor 1 și 2. Căci nu exista nici un

de studii primite de peste hotare. Deși nici un canal oficial de comunicare nu informase vreodată asupra specializării fizicianului Valentin Ceaușescu în Anglia, știa toată țara unde fusese școlit.

Propunerea introducerii lui Valentin Ceaușescu în CC venise cert de la Bobu. Iar părinții s-au bucurat de „reîntregirea” familiei în fruntea țării.

Lavinia BETA

CALENDAR

26 octombrie (joi)

Soarele a răsărit la 7:45, a apus la 18:14
Luna a răsărit la 4:32, a apus la 16:39
Sărbătoare creștină: Sf. Mare Mucenic Dimitrie, Izvorătorul de mir

S-a întâmplat la

26 octombrie 1989

● În cursul unei conferințe de presă, directorul general al Organizației Naționale Unite pentru Educație, Știință și Cultură (UNESCO), Federico Mayor, a apreciat că existența în lume a unui miliard de persoane neștiutoare de carte reprezenta un blam comun pentru întreaga umanitate.

● Un marinar a fost ucis, iar alți trei răniți, inclusiv unul grav, în cursul unor trageri efectuate de nave ale marinei militare franceze în apropierea coastelor în Marea Mediterană. Incidentul a avut loc în timpul exercițiilor efectuate de navele care escortau în mod curent portavionul francez „Foch”.

Ramona VINTILĂ

REVOLUȚIILE DE CATIFEA

Ungaria se pregătea de referendum

Ziua aleasă pentru referendum. Participarea depășește cu puțin jumătate din numărul persoanelor cu drept de vot, 53,6% din 7,8 milioane de alegători. Speranțele liderilor PSM, mai ales ale lui Imre Pozsgay, că numărul necesar validării nu va fi atins, nu s-au realizat. Altă veste proastă pentru ei este că SzDSz și Fidesz au câștigat, chiar dacă la limită (50,2%). Plusul învingătorilor a fost de numai 6.100 de voturi. Alegerile prezidențiale din 7 ianuarie se contramandă. Președintele urma să fie ales de parlament care va rezulta în martie, din primele alegeri în ultimii 42 de ani. O victorie strânsă, dar o victorie totuși. „Problema era importantă, a scris Charles Gatti, deoarece a demonstrat incapacitatea PSM de a-și

atinge țelurile chiar cu susținerea activă a partidului majoritar din opoziție (FDM - n.a.). Chiar și Pozsgay, care a fost «Gorbaciov Ungariei», cu câțiva ani înainte de perestroika lui Gorbaciov și mai radical decât reformatorul sovietic, nu a putut să-și acopere trecutul comunist în fața electoratului. Referendumul a demonstrat, de asemenea, atomizarea politicii maghiare în preajma alegerilor libere. Într-adevăr, țara era într-o stare de mare neliniște. (...) O interpretare mai optimistă și poate chiar mai exactă ar accentua faptul că, în 1989, Ungaria a trecut doar prin prima fază a revoluției sale pașnice. Acela era semnificativ distrugerea vechiului sistem care a fost dusă la împlinire fără violență și vărsare de

sânge. Cea de-a doua fază, începută în 1990, a determinat edificarea pluralismului politic democratic și a unei ordini economice noi”.

La 21 decembrie, când la București Ceaușescu ține ultimul discurs în fața mulțimilor, Adunarea Națională votează la Budapesta dizolvarea sa și organizarea de alegeri libere pentru 25 martie 1990. Ungaria iese după patru decenii dintr-un capitol întunecat al istoriei sale. „Revoluția negociată” se încheia fără victime. Nu o fost nevoie de asaltul nici unei Bastilii. Pașnica tranziție politică din Ungaria ajungea la punctul terminus.

Selvan Tănase, Istoria căderii regimurilor comuniste, București, Editura Humanitas, 2009, p. 206-207

Fina cuplului Ceaușescu, aflată la muncă în Italia, își plânge nașii

(Urmare din pag. 1)

La școală

Elena-Daniela a mers la grădiniță pe la trei ani. „Cum a ajuns acolo i-a spus directoarei: «Sărut mâna, mă cheamă Elena-Daniela și vreau să mă înscriu la grădiniță».

Practic, s-a înscris singură, nu am ajutat-o eu. La școală s-a dus la șapte ani. A învățat în cartier, dar nu a urmat mai mult de opt clase. „A luat premiul I în cursul școlii primare. Avea note bune. Apoi n-am mai avut bani s-o țin la școală. După ce s-a mai mărit un pic, a luat-o una dintre surorile sale și a dus-o în Turcia. După o perioadă s-a întors. Apoi a plecat în Italia. Acum are grijă de o femeie de 90 de ani. Locuiesc în vila acesteia șase familii, și aceea a unui avocat, un doctor. Elena-Daniela se duce cu femeia nonagenară la cumpărături, face mâncare pentru toată familia, uneori și pentru ceilalți. O hrănește pe bătrână, iar aceasta o consideră pe Elena-Daniela ca pe fiica sa. Fina lui Elena Ceaușescu a fost de curând la Iași, la mama sa. Avut o vacanță de 10 zile. În această perioadă, gazda italiană și-a luat, provizoriu, o altă îngrijitoare, dar s-a bucurat tare când s-a întors Elena-Daniela. „E angajată cu contract”, spune Ana Ursache, care adaugă: „Când s-a dus acolo i-a zis doctorul «Daniela, să nu te temi că-ți pierzi locul de muncă». E o fată foarte ascultătoare, dar de muncit muncește mai mult cu baba”. Acasă, la Iași, Elena-Daniela nu s-a ținut departe de treburile gospodărești. „Mi-a pus geamul, calorifer, a plătit centrala. A zis „mămică, la sfârșitul lunii îți trimit 1.000 de euro, să faci balconul, să ai căldură”, că e vechi și urât chitul”, povestește femeia.

Pomenire

Fata lănjește să aibă o nașă. „Vrea să duc colacii, cum e obiceiul, altele, ca să aibă o nașă. Acum dă de pomană de sufletul ei și pentru cel al lui Nicolae Ceaușescu. Mulți dintre cei de acolo nici nu știu cine a fost Elena și Nicolae”. Este un român în Italia care i-a făcut recent praznic. Omul a făcut 15 ani de închisoare în țară și, când s-a eliberat, a plecat în Italia. Acolo, a tocmot-o pe sora Elenei-Daniela să facă mâncare multă și bună, a închiriat o sală și a dat praznic pentru Ceaușești. Acum, la maturitate, tânărul este de părere

că soții Ceaușescu nu trebuiau omorâți așa, ca niște câini. „Nu că-i vedeam neapărat ca pe niște rude, dar ne-a impresionat că fata a suferit foarte mult la Revoluție”, spune Ana Ursache.

O vedetă

Copiii Anei au plecat după Revoluție toți pe rând în Turcia, apoi s-au întors. Unul dintre băieții nici nu mai vrea să vină de acolo, și-a făcut acte și, când l-a întrebat mama sa de ce nu se întoarce, a zis că Ceaușescu nu i-a dat casă, a dat la toți frații lui, numai lui nu i-a dat, așa că rămâne de-al turcilor. Una dintre surorile Elenei povestește că nu era invidioasă pe ea. „Intotdeauna a fost o vedetă, și în familie, și afară, și la școală. Se simte în ea un orgoliu. Eu îi explicam despre nașa ei și era mândră, dar acest lucru nu e de aur?” Mi-a spus și mie, că de ce îi permit. Dar directoarea a ținut cu ea, a zis că fata are 15 frați, că toți o iubesc, e alintată. Pentru că toți cei plecați în străinătate îi aduceau drept cadou bijuterii din aur, haine. Daniela a fost foarte elegantă, iubită de toată familia, cocoloșită, alintată”, spune Ana Ursache, care a hotărât că îi va lăsa ei casa drept moștenire. Fata a fost întotdeauna ordonată, făcea de toate, spăla, călca, gătea după ce venea de la școală. Și învăța. „Era prietenoasă. Desena, scria, dar nu s-a dus la petreceri cum se duceau alte fete. Pleca doar cu frații ei, odată sau de două ori mergea cu cumnatele, cu verișorii, niciodată singură. Acum a spus că peste un an – doi se întoarce definitiv din Italia, apoi caută un bărbat bun și face copii. «Doi copii odată am să fac ca să-ți dau să-i crești», mi-a spus. Și am să-i cresc, cum am crescut sănătoși atâția copii și nepoți”, spune mama Ana.

Nici acum în Italia Elena-Daniela nu găsește timp de distracție la sfârșiturile de săptămână când e liberă. Se întâlnește cu cunoscuții, cu prietenii și stă la o cafea, merg la biserică. Nu mare lucru.

Cristinel C. POPA

Mulți dintre copiii „Epocii de Aur” nici nu mai știu astăzi cine a fost Elena Ceaușescu. Fina de la Iași o pomeneste totuși în rugăciunile ei. FOTO: Arhivele Naționale

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

Totodată, CPEX al CC al PCR a fost desemnat să întocmească un program de măsuri „pentru traducerea în viață a ideilor, orientărilor și sarcinilor” din expunerea ce s-a bucurat de „înaltă apreciere”. Pe ordinea de zi a fost și adoptarea (în unanimitate) a „Programului privind autoconducerea și auto-provizionarea pentru asigurarea bunei aprovizionări a populației cu produse agroalimentare și bunuri industriale de consum pe anul 1990”. În apogeele democrației, cel din urmă program urma a fi supus dezbaterei Marii Adunări Naționale.

Săptămâna economiei

A început „Săptămâna economiei” sub genericul „125 de ani de activitate CEC”. Pe 26 octombrie a fost și „Ziua elevului econom”. Manifestări specifice „menite să contribuie la educarea tinerii generații în spiritul economiei” au marcat evenimentele.

În urmă cu 20 de ani era „remarcabilă preocuparea consiliilor populare ca încă din faza de proiectare a noilor cartiere și ansambluri de locuințe să se prevadă și spații corespunzătoare pentru unități CEC”. Astfel că, în 1989, erau nu mai puțin de 10.377. Potrivit presei, sute de mii de cetățeni economisau pe obligații CEC. Iar elevii aveau la dispoziție librete speciale, foi, timbre și ecureci de economii școlare. Finalul „Săptămânii economiei” era prevăzut pe 31 octombrie – „Ziua mondială a economiei”.

Ziua națională a Austriei

S-au împlinit 34 de ani de când Parlamentul de la Viena a desemnat Legea Constituțională asupra neutralității permanente a Austriei. Ocazie cu care președintele României a transmis președintelui Kurt Waldheim, felicitări românești și cele mai bune urări de fericitate și prosperitate pentru poporul austriac. „Extinderea în continuare a relațiilor dintre cele două țări, prin fructificarea posibilităților existente, largirea și diversificarea cooperării economice, creșterea volumului schimburilor comerciale, precum și intensificarea legăturilor culturale” corespundea „intereselor puternice ale poporului nostru, cauzei păcii și înțelegerii internaționale”, a fost comentariul Scintei.

De ziua Austriei, ambasadoarea Berta Braun a oferit o recepție. Sin-

gurul român menționat în comunicatele de presă a fost Nicolae Giosan, președintele Marii Adunări Naționale.

Cehoslovacia sub vrajă

Pentru festivalul „Zilelor culturii românești” în Cehoslovacia, Ansamblul folcloric „Carpați” din Câmpulung Muscel a făcut un turneu de spectacole în raionul Zvolen, regiunea Slovacia Centrală. La Institutul de Teatru din Praga s-au întâlnit compozitori și muzicologi români și cehoslovaci. Românii au susținut comunicarea „Valori și aspecte ale muzicii românești contemporane”, urmată de audții. Din relatarea corespondentului la Praga, reiese că solii culturii românești țineau primele pagini ale cotidianelor cehoslovace și erau subiect principal de radio și televiziune.

Festivalul expozițiilor în Bulgaria

Manifestările „Zilelor culturii românești” au continuat și în Bulgaria. Turneul ansamblului de balet al Teatrului de Operă din Timișoara ajunsese în orașele Stara-Zagora și Ruse. Potrivit buletinului Agerpres publicat de Scinteia, de interes s-au bucurat și expozițiile de fotografii și discuri, artă plastică de carte românească organizate la Sofia. La cea din urmă s-au expus 700 de volume din toate domeniile activității editoriale românești. În afara de „Tovarășul” și „Tovarășă” nici un alt autor n-a fost menționat.

Spontan final însufletit

La încheierea Plenarei CC al PCR, „Tovarășul” și „Tovarășă” au avut parte și de o „insufletită demonstrație de dragoste și atașament”. Se făcea că în Piața Republicii apăruse „o imagine profund reveditoare a unității străne a tuturor cetățenilor patriei în jurul gloriosului nostru partid”. Veniseră așa, de drag spontan, bucurărenii să-și „manifeste direct deplina aprobare față de tezele, ideile și orientările, de excepțională însemnatate teoretică și practică, cuprinse în Expunerea secretarului general al partidului”. Cu nelișitele portrete. Cu flori și calde omagii pentru „primul fiu al țării” și nelipsita-i pereche.

Cât a costat „insufletirea”, a fost secretul secțiilor de propagandă. Adela-Cristina TEODORESCU

ARTICOLUL ZILEI

Crășmărița cea frumoasă

S-ar putea ca Hanul Ancuței să fi fost o replică la petrecerea tinerilor clăcași în crășma unde servea fata vornicului din Rădășeni, proaspăt măritată cu un „văduv bătrân”. Deși în finit sunt hanuri destule, iar libațiile cu vinul de Odobești făceau parte din ritualul obștesc.

La Sudoveanu, spre deosebire de tomul direct al lui Creangă, apare tehnica homerica a substituirii (Homer, topit în mânia lui Ahile). Făcând un pas înapoi, autorul Ancuței dă și el rând pe rând cuvântul câte unui conviv, identificându-se cu biografia acestuia, ascundându-se în spatele lui. Efectul e de polifonie. Narațiunea se țese pe voci, sub ele auzindu-se, în răstimpuri, ca un vuiet distinct, isonul autorului... Dacă am asemenei Hanul cu un tablou, el ar fi unul celebru, din galeria flamandă. O pânză grea de viață, cu gestica unui maestru vitalist, cu fizionomii robuste așezate în perspectiva sănătoasă a unei încăperi solide străbătute de grinzi groase de lemn și plină de roadele existenței, de specii somptuoase de păsări vânațe atârând în prim-plan, precum și de cafele înalte de vin de Rin sau Mosela...

În crășma noastră din Rădășeni, atmosfera nu-i senorială, în schimb, ca spirit, e tare năbădăioasă. Vom vedea. Odaie a simplă, curată, și are pe jos grămizi mai mici ori mai mari de produse țărănești:

„Într-un colț... câteva merte de fasole; în altul, o movilă de mere domnești și pere de Rădășeni care trădese până pe după Paști; în al patrulea, mazere și mob, despărțite prin o scândură lată, iar alături, niște bostani turcești; într-o puțină, pere uscate și dulci ca smochinele; mai încolo, un teanc de chile de căneapă și de in; pe-o grindă, câteva călpele de tort și lănuți boite fel de fel pentru scoarțe și lăcere, apoi călți, buci și alte lucruri...”

Crășma emană mireasma acestei diversități aspre de produse rurale. Dacă îi mai punem în decor și pe moș Boдрăngă, pe care-l cunoaștem... Și pe popa Buligă, desigur, zis Ciucălu, care își atâră în brâu poalele anti-riului, își aruncă potcapul cât colo și începe să joace și el cu toți ceilalți „de-i pâlălăuie pletele”.

Cea dintâi miscare a crășmăriței frumoase, știind cu cine are de-a face, e una de izolare. Un chef de pomina se duce cuferală, și ea procedea cu multă, multă feminitate... „Și cum ne aflăm noi în această binecuvântată casă, crășmărița iute a lăsat obloanele în jos, a aprins lumânarea și, cât ai bate din palme, ni s-a și înfățișat cu o cană mare de lut, plină cu vin de Odobești; și turnând prin pahare, săreau stropii de vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era...”

Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioapă în sus, de tare ce era... Gătlan îi întinde un pahar de vin, să guste ea mai întâi, nu cumva să fi pus ceva... Prima provocare! Ea ia paharul, se apleacă, urează, gustă „răzându-i ochii”, albă, zdravănă, activă, cere iertare, mai sunt și alți mușterii, băieții n-o lasă, îi taie calea, o roagă să ciocnească pe rând cu vin de-o șchioap

ROMÂNIA ÎN PRESĂ INTERNAȚIONALĂ

Un „front“ cere destituirea lui Ceaușescu înaintea celui de-al XIV-lea Congres al PCR

(Urmare din pag. 1)

Alte teme care ar merita să fie dezbătute public cu ocazia congresului: carentele politicii de sănătate, mortalitatea infantilă, reapariția unor boli precum sifilisul, tuberculoza și scabia, lipsa de medicamente. S-a mai menționat falimentul total al sistemului de educație, care și-a pus deja amprenta asupra formării profesionale în general. Bacalaureatul a fost transformat într-o „parodie“, profesorii fiind obligați să prezinte „statistici triumfaliste“ la sfârșitul anilor școlari. Cei 12 ani de școală obligatorie au generat un dezinteres general pentru studii și i-au făcut să devină „infirmi moral“ pe tineri, care, de la maternitate până la universitate, sunt formați în minciună, demagogie și arivism.

Toate aceste critici la adresa regimului nu sunt tocmai noi, la fel cum nu este nici sicanarea cotidiană la care sunt supuși disidenții ca Doina Cornea, fostă profesoară de franceză la Cluj, scriitorul Mircea Dinescu și șase foști lideri ai partidului, care au denunțat în luna martie într-o scrisoare deschisă politica familiei Ceaușescu și izolarea României pe plan internațional. Însă toate aceste critici vin de la un grup de persoane, membre PCR, care afirmă că vorbesc în numele poporului român care a fost îngenucheat, terorizat și care este în pragul dispariției. Frontul Salvării Naționale cere ca viitorul congres să decidă „eliberarea din funcții a domnului Ceaușescu, să schimbe conducerea partidului și să definească o nouă strategie politică. În aceste condiții, estimează că, în luna noiembrie, delegații au o misiune istorică de îndeplinit, încercând să-l îndepărteze pe Conducător. „Este poate ultima ocazie de a evita un conflict social major și o baie de sânge la care poate împinge disperarea.“

Vizită în piețele din București

Pentru moment, în orice caz, domnul Ceaușescu pare că ar controla aceste contestații, iar Moscova nu pare să se grăbească cu vreo contribuție la căderea acestui regim, prea puțin gorbaciovian în mod evident, dar care, pe plan comercial, îl face

Înainte de Congresul al XIV-lea, Ceaușescu a vizitat mai multe întreprinderi și piețe din București FOTO: Arhivele Naționale

destule servicii, doar dacă ne gândim la furnizarea de produse chimice și de produse alimentare.

Schimbările de la Varșovia și de la Budapesta, demiterea recentă a lui Erich Honecker în Berlinul de Est nu l-au făcut pe liderul de la București să-și schimbe părerea. Într-un discurs pe 16 octombrie în Bistrița-Năsăud, cu ocazia unei vizite în țară, a spus că românii nu mai vor să se întoarcă la stadiul de „sclavagism“ și să adopte măsuri similare celor din Polonia și Ungaria. El și-a reafirmat atașamentul visceral față de economia centralizată și a confirmat că România nu va lucra niciodată cu „capitaliștii“.

În preajma celui de-al XIV-lea congres al PCR, domnul Ceaușescu a făcut acum câteva zile o vizită în

piețele din București. A constatat, potrivit organelor oficiale, mari nereguli, mai ales în ceea ce privește igiena alimentară. Ca de obicei, a imputat aceste nereguli cadrelor incompetente din ministere. „Recoltele sunt suficiente pentru a satisface nevoile populației. În presă, fotografiile îl arată pe Ceaușescu în fața unor galantare cu pește proaspăt și cu legume de sezon, produse care de obicei sunt aproape inexistente...“

Ceaușescu dorește ca cel de-al XIV-lea Congres să fie un rezumat al mărețelor realizări și să deschidă noi perspective pentru aplicarea principiilor socialismului științific. Fără îndoială, el speră că noul congres din București – în stil musulian și neoclasic, pe scurt, în stil „ceaușist“,

și Bulevardul Victoriei Socialismului să fie inaugurate cu această ocazie. Ceremoniile, care consacrau demiterea unei părți a centrului istoric din capitala română, au fost programate inițial pentru ziua de 23 august, ziua națională. Dar au fost amânate. Se spune că unii arhitecți și constructori reticenți nu ar fi fost străini de aceste întârzieri...

Fapt neobișnuit, al XIV-lea Congres al PCR a fost „pregătit“ de o ședință în plin a Comitetului Central în 24 și 25 octombrie.

Tot la 26 octombrie în *Le Monde* se scria despre persecuția, în continuare, a pastorului László Tökés.

Pastorul protestant László Tökés, persecutat de autoritățile române pentru că a dat în luna iulie un inter-

viu televiziunii maghiare în care a criticat regimul român, s-a închis de vineri, 20 octombrie, într-o biserică din Timisoara, oraș din vestul României. Potrivit surselor disidente, pastorul protestează astfel față de regimul Ceaușescu și față de expulzarea sa forțată de vineri din apartamentul său din Timisoara.

László Tökés a adresat recent o scrisoare deschisă domnului Ceaușescu, în care protestează față de persecuțiile și cere o îmbunătățire a vieții minorității maghiare din România, care acuză politica de asimilare forțată.

InfoMina

RADIOGRAFII CULINARE

Opere de artă din gem de prune!

În perioada rece a anului se consumă mai multă grăsime, mai multe dulciuri și mai multe prăjituri de casă. Copiilor mei nu le plăceau prăjiturile de cofetărie. Li se păreau prea dulci, prea „leșinate“. Ei mâncau cu multă plăcere price prăjitură de casă, dar mai ales gogoșile, scovergile, clătitele, plăcintele și prăjiturile cu gem sau fructe. Pentru cele din perioada rece, trebuia să am camera plină cu gemuri. Nu le mâncau ca atare, direct din borcan, cum fac unii copii, ci numai sub formă de umplutură la gogoși, clătite sau prăjituri. Foarte rar cumpăram de la magazin un borcan cu gem. Nu aveam încredere în ce se afla în borcan și, în cazul în care nu aveam încotro, trebuia să intervin în a modifica gustul produsului, ca să-l aduc mai aproape de cel real.

Petotă perioada, din iunie până în octombrie, am preparat tot felul de dulceturi și gemuri, precum și câteva compoturi. Acum era deja octombrie și mai aveam de făcut gemul de prune, din cele brumării, de juică. Astea-s mai dulci și mai aromatice. Urma gemul de gutui și dulceața. Nu era o problemă zahărul, pentru că îmi ajungea cel de la rație. Timpul îmi lipsea. Dar aveam un aliat de nădejde: noaptea! Noaptea făceam multe lucruri deosebite, mai concret găteam și făceam prăjituri! Îmi omoram vecinii cu mirosul de gogoși și prăjituri cu rom, miros de nuci prăjite, clătite și scovergi cu vanilie. Iar dulceturile miroseau până la parter.

Ziua nu aveam timp decât pentru servicii și cumpărături. Ajunsesem într-un timp să nu-mi văd băieții decât noaptea! Deschideam ușa la dormitor și-i găseam adormiți. Atunci mă apucam să fac mâncare. Ora două noaptea era ora la care puteam opri aragazul și mergeam la culcare.

De data asta, procurasem prune. Nea Gheorghe, aprozariștul nostru, îmi pusese deoparte zece kilograme de prune, cu cinci lei kilogramul. Nu erau ele „fruntea“, ba unele erau storcite, dar mergeau de minune la gem. Așa că le-am cumpărat.

Cum am ajuns acasă, le-am spălat și le-am scos sămburii. Am

montat mașina și le-am tocat. Toată pasta am pus-o la fiert, într-o cratiță mare, cu două kilograme de zahăr. După ce a dat în fiert și a început să scadă pasta, am mai lăsat-o puțin și apoi am băgat-o la cuptor, la foc potrivit. Am lăsat-o acolo două ore. Am amestecat-o din când în când, ca să nu se prindă și, când a scăzut la jumătate și s-a îngroșat, i-am pus trei sticlute de esență de rom, am amestecat și am oprit focul. Mirosul divin de prună fiartă și esență de rom l-a trezit pe cel mic. M-a rugat să-i pun deoparte un borcan. Așa fierbinte cum era, am pus gemul în borcane și le-am legat la gură cu celofan. Le-am pus pe dulap și le-am acoperit cu o pătură. A doua zi, când am venit de la serviciu, le-am băgat în cameră. Borcanul pus deoparte pentru copii nu mai era și nici probleme nu-mi făceam pentru că știam cum va fi folosit.

Nici nu am terminat bine o parte din treburile obișnuite că de afară, la ușă, se auzeau vorbe în surdina și mici bocănituri în ușă. Mă duc tiptil, fiind convinsă că sunt copiii și deschid ușă. În prag se afla Bogdan, băiatul cel mic, împreună cu doi dintre colegii de clasă. Au rămas stane de piatră, la apariția mea bruscă. Nu se așteptau să fiu acasă. Dar, cât de „mască“ am rămas eu, nu pot spune, la cum arătau. Au ridicat capetele către mine, uimiți și mi-au arătat niște obraji, nasuri și guri mănjite cu gem. Opere de artă și nimic mai mult! Nici dacă doreai n-ai fi reușit să-i mazolești în halul asta! Nicu, cel mai înalt dintre ei, avea gem și în păr. Nu mai vorbim de mâini. Scosesea gemul din borcan, pe rând, cu degetele, când cu o mână, când cu cealaltă. Ajunși în pragul ușii, își disputau ultimele resturi de gem de pe fundul borcanului, băgând cât de adânc puteau mâna în el. Din când în când, unul bombănea când cel cu mâna în borcan încerca să-l curețe de tot. I-am trimis la baie, la spălat. Ce era să fac? Bogdan îmi aducea mereu câte un coleg care „nu avea“, sau ducea câte ceva unuia care „n-are și el“. De data asta, a găsit doi care „n-aveau“!

Veronica BECTAȘ

DIN ARHIVA CC AL PCR

Măsurile privind organizarea Congresului al IV-lea al Frontului Democrației și Unității Socialiste

(Urmare din pag. 1)

III. Consiliul Național al Frontului Democrației și Unității Socialiste, care va fi ales de Congresul al IV-lea al FDUS, va fi alcătuit din 537 de membri, cât cuprinde și în prezent, din care 263 desemnați de conducerea centrale ale organizațiilor componente, iar 274 de conferințele județene ale FDUS, conform noimei medii de un candidat la 90.000 de locuitori.

Pentru cei 537 de membri în Consiliul Național vor fi propuși mai mulți candidați și se va avea în vedere ca cel puțin o treime din membrii nou aleși să nu fi făcut parte din Consiliul Național al cărui mandat expiră.

Repartizarea candidaților pentru Consiliul Național este prezentată în Anexa 5, iar în Anexa 6 repartizarea pe județe a candidaților desemnați de conferințele județene ale FDUS. Propunerile privind structura pe categorii sociale a candidaților pentru Consiliul Național sunt cuprinse în Anexa 7.

IV. Conferința a III-a pe țară a Organizației Democrației și Unității Socialiste se va desfășura potrivit prevederilor Statutului FDUS în cadrul Congresului al IV-lea al FDUS și va avea următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă cu privire la activitatea politică, organizatorică și cultural-educativă desfășurată de organizațiile democrației și unității socialiste și sarcinile care le revin în conformitate cu hotărârile Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român;
  2. Programul-Directivă aprobat de Congresul al XIV-lea al Partidului Comunist Român privind dezvoltarea economico-socială a României în cincinalul 1991-1995 și orientările de perspectivă până în anii 2000-2010;
  3. Alegerea Comitetului Central al Organizației Democrației și Unității Socialiste;
  4. Adoptarea Rezoluției Conferinței.
- Conferința a III-a a ODUS să se constituie din 1.456 de delegați, membri ai ODUS, potrivit noimei medii de un delegat la 3.040 de membri, din care 1.367 aleși de con-

ferințele județene ale ODUS, iar 89 desemnați de organizațiile componente ale FDUS. Comitetul Central al Organizației Democrației și Unității Socialiste, care va fi ales de Conferința a III-a pe țară, să fie alcătuit din 245 de membri, cât cuprinde și în prezent, propuși de conferințele județene ale ODUS, în funcție de efectivul organizației respective, potrivit noimei de unu la 16.950 de membri.

Pentru cei 245 de membri în Comitetul Central să fie propuși mai mulți candidați și să se aibă în vedere ca cel puțin o treime din membrii nou aleși să nu fi făcut parte din Comitetul Central al cărui mandat a expirat.

Repartizarea pe județe a candidaților, precum și structura Comitetului Central al ODUS sunt prezentate în Anexa 8.

V. Premergător Congresului al IV-lea al FDUS și Conferinței a III-a pe țară a ODUS să fie organizate adunările generale și conferințele organizațiilor democrației și unității socialiste, precum și conferințele FDUS și ODUS teritoriale pentru dări de seamă, alegerea organelor de conducere și respectiv a delegaților. Conferințele FDUS și ODUS județene, a municipiului București, municipale, ale sectoarelor municipiului București, orașenești și comunale să aibă următoarea ordine de zi:

1. Darea de seamă asupra activității politice, economico-sociale, organizatorice, cultural-educative desfășurate de la alegerile anterioare și până în prezent;
2. Planul de dezvoltare economico-socială în profil teritorial în cincinalul 1991-1995;
3. Program de măsuri pentru participarea Consiliului FDUS și organizațiilor de masă și obștești componente – respectiv a Comitetului și organizațiilor democrației și unității socialiste, la înfăptuirea hotărârilor Congresului al XIV-lea al PCR;
4. Alegerea Consiliului FDUS și a Comitetului ODUS, a delegaților pentru conferințele ierarhic superioare și desemnarea candidaților pentru organele locale ale FDUS și ODUS;
5. Alegerea delegaților la Congresul al

IV-lea al FDUS și la Conferința a III-a pe țară a ODUS, desemnarea candidaților pentru Consiliul Național al FDUS și Comitetul Central al ODUS (numai la conferințele județene).

Adunările generale ale organizațiilor democrației și unității socialiste, conferințele acestora vor analiza, pe bază de dări de seamă, în spiritul documentelor Congresului al XIV-lea al PCR, activitatea politică, economico-socială, organizatorică și cultural-educativă desfășurată de la ultimele alegeri, vor adopta programe de măsuri pentru înfăptuirea sarcinilor care le revin din hotărârile Congresului al XIV-lea al Partidului Comunist Român, vor alege noile organe conducătoare și delegați pentru conferințele ierarhic superioare.

VI. Adunările organizațiilor democrației și unității socialiste, conferințele acestora, conferințele FDUS și ODUS teritoriale să se desfășoare eșalonat, după cum urmează:

- în perioada 15 decembrie 1989-20 ianuarie 1990, adunările și conferințele democrației și unității socialiste din întreprinderi, instituții, sate și cartiere, precum și adunările sătești și conferințele comunale, orașenești, ale sectoarelor municipiului București și municipale ale FDUS și ODUS;
  - în zilele de sâmbătă, 27 ianuarie și sâmbătă, 3 februarie 1990, conferințele județene și a municipiului București ale FDUS și ODUS. Adunările și conferințele FDUS și ODUS să fie constituite astfel: adunarea sătească a FDUS din 100-150 de delegați; conferințele comunale ale FDUS și ODUS din 200-400; conferințele orașenești, ale sectoarelor municipiului București și municipale din 250-500; conferințele județene din 400-600, iar conferința municipiului București din 500-700 de delegați. Delegații la toate categoriile de conferințe, desemnați de conducerea locale ale organizațiilor componente ale FDUS, să nu depășească 35%-40% din numărul total, iar 35%-40% să fie membri ai ODUS și 40%-50% femei.
- Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Organizatorică, dos. nr. 45/1989

RESTITUIRI

Brucan, supărat pentru că i se stricase boyle-ul

Către Direcția a III-a (indicativ 311NS) Notă privind filialul obiectivului „Serghiu“, efectuat în ziua de luni, 23 octombrie 1989, între orele 0:00-24:00 Activitatea obiectivului În locuință lumina s-a stins la orele 1:10. A mai fost aprinsă între orele 3:05-3:10 și 5:05-5:10, precum și la ora 6:50. La ora 8:20 a plecat și s-a deplasat la centrul de pâine, a cumpărat produse de panificație și s-a întors

acasă (ora 8:35). A plecat din nou la ora 10:00 și a mers la Centrul ICRAL Pajura situat în Bd. Bucureștii Noi. A intrat în biroul șefului de centru. A ieșit la ora 10:25, a traversat Bulevardul Bucureștii Noi și a intrat la Centrul de difuzare presă. Aici, de la cabina telefonică a efectuat o convorbire telefonică la numărul 66.40.24 ce are ca abonat cooperativa Instalatorilor. Din convorbire s-a reținut că reclama faptul pentru că la domiciliul său nu se pre-

zentară cei numiți să-i repare boyle-ul de la baie. A fost rugat să revină cu un telefon după ora 12:00 pentru a discuta cu un anume Tănase. A plecat de aici foarte abătut și pe același traseu a revenit la domiciliu (ora 10:50). Document din volumul: Dosarul Brucan. Documente ale Direcției a III-a Contraspionaj a Departamentului Securității Statului (1987-1989), Iași, Editura Polirom, 2008, p. 685-686

ECONOMISEȘTI și CITEȘTI!

BIBLIOTECA PENTRU TOȚI

O colecție de literatură românească

În fiecare miercuri, numai cu **JURNALUL NAȚIONAL** CEL MAI CITT ZIAR DE CALITATE **10,9 LEI**

www.jurnalul.ro

Cărțile se distribuie la chioscuri sau cu abonamentul Jurnalul PLUS și Jurnalul cu Carte.

AICI RADIO EUROPA LIBERĂ!

În România se acutizează disidența culturală și religioasă

Pachetul cu cărți și scrisori care a ajuns la postul Radio Europa Liberă, la 25 octombrie 1989, a stârnit un mare entuziasm în redacție. Iată cum vorbește despre acest episod chiar unul dintre realizatorii emisiunii din 26 octombrie 1989, N.C. Munteanu: „Sunt zile când crezi că singurul lucru care-ți mai rămâne de făcut e să mori. Și exact atunci se întâmplă ceva care te silește să înduri totul și să mergi mai departe. O asemenea zi am trăit ieri. Prin Nestor Rates și printr-un coleg american ne-a ajuns la redacție un plic voluminos și două cărți de versuri, una în două exemplare. Cărțile se numesc «Exil interior» și «Hamlet și gardianul». Numele autorului este Ioan Viștea, un pseudonim după cum ne anunță chiar el. Pe ultima copertă a «exilului interior» stă scris: samizdat, tiraj de 500 de exemplare. Un tiraj prea mic, drept care autorul a considerat că Europa Liberă ar fi o cale mai potrivită pentru a ajunge la cititorii. După primele cinci poezii citite, colegul meu, Emil Hurezeanu, și el poet, a spus doar atât: Ion Viștea e un poet”.

În continuare au fost difuzate pe post fragmente din două scrisori ale poetului, una nedatată, cealaltă din primăvara lui 1989. Redăm câteva fragmente.

„Am convingerea că poporul nostru, pe care regimul doar își inchipuie că poate să-l conducă, cu o mentalitate de vechii, este capabil și poate pe cale să-și depășească reflexivitatea, orlatatea și simpla supapă a revoltei și a indignării. Creștin, în pofida clișeelelor confectionate «la minut», în camerele obscure ale ideologiei, că el, în scurt timp, va fi în stare să forțeze realitatea, în așa fel încât această «gaură neagră» din istoria patriei noastre, să rămână un fenomen izolat. Doresc pe această cale să-mi exprim adevăratul apelul doamnei Cornea și să mă consideră coemnată al acestuia, alături de via simpatie ce o resimt în fața acestui destin de excepție, asumat cu înaltă probitate și ținută morală. Aceleași sentimente, pentru scriitorul Dan Patrescu și ceilalți disidenți care, fiecare în parte și toți laolaltă, prin luciditate și curaj, prin sesizare cu promptitudine și acuitate a anomaliilor, a aberațiilor și ridicolului exercitat la nivel înalt – din păcate cu consecințe incalculabile și pe termen lung – fac dovada adevăratului patriotism și imperativul căruia integritățile române înțeleg să «se miste», să dea semne din ce în ce mai pregnante că-și merită numele”.

N.C. Munteanu, redă, în continuare, fragmente dintr-o a doua scrisoare poetului, datată mai 1989: „În răsplătul celor două fragmente ale scrisorii, aici jandarmii literaturii (dar nu numai ai ei, ci ai firescului, ai stării normale, cei care ar fi în stare să inventeze chiar și delictul de respirație) și-au mai dat o dată în petec. Nu mai e o surpriză că au făcut-o, tot așa cum nu-i surprinză că li s-a părut amară de tot pilda adevărului și demistificării, de data asta vis-a-vis de numele lui Mircea Dinescu. Poate pentru că suntem de o vârstă, poate pentru că l-am simțit ca pe un mare poet, știm că numele lui Mircea Dinescu nu-i compatibil cu tăcerea, cu impotura, oroarea, lașitatea. Aș putea spune că așteptam din moment în moment ca seismele interioare de care a fost zguduit să prefigureze odată prăpastia care la suprafață părea că e numai pentru unii, o neliniștitoare fallă. Ruptura s-a produs spre cinstea și lauda lui Mircea Dinescu cu atât mai mult cu cât nu putea fi tocmai el cel care să-și facă iluzii și să nu se aștepte la felul de reacții ce caracterizează și singularizează dictatura actuală din România.

Cu cel din urmă exemplu, devine din ce în ce mai clar pentru toată lumea că regimul a ales, pentru tot restul zilelor sale, cartea represivă, și brutalității și arbitrarității, iar alerga sa în fața dialogului, alternativei constructive, a introspecției lucide în beneficiul schimbării îl autodemască. Parcă am trăi, într-o anumită parte a Europei deceniului patru, unde atâtea și atâtea condeie strălucite ale umanității sunt hărțuite și suferă rigorile ciurmei brune și unde un Mann, un Zweig, un Brecht tocmai se pregătesc să-și facă bagajele să plece. Zi de zi aștept să văd la televizor cum mulțimea

adunată în Piața Republicii, recrutată din cei mai înverșunați, mai împătimiti dușmani ai literaturii, sub privirile grandioase ale pantofarului general al partidului, dă foc cărților lui Mircea Dinescu, Ana Blandiana, Dorin Tudoran, Aurel Dragoș Munteanu, Bujor Nedelcovici, Damian Necula etc, etc.

Nu știu dacă numai asta ar lipsi, ca trimiterea să fie clară. Imi pare și fără această demență că-i de ajuns spre a demonstra mizeria morală în care se complac, starea rușinoasă de trogloditi puși pe hartă, pe zgomotoasa gălăveală a lumii, cu realitățile ei și cu bunul simț. Asta în vreme ce Europa și-și acordă la unison strunele solidarității cu cauza poporului român, pe un registru ce merge de la indignare la compasiune într-un fără precedent, admirabil, stenic efort.”

La Radio Europa Liberă s-a difuzat și un raport al Keston College despre ultimele evenimente legate de László Tókes și despre întreaga evoluție a cazului său.

„Un tribunal românesc a hotărât ca László Tókes, pastorul maghiar reformad din Timișoara să își părăsească locuința în maximum opt zile. Acest verdict, dat la 20 octombrie, pune capăt procedurilor de evacuare a lui Tókes, în vârstă de 37 de ani, proceduri care au fost inițiate de episcopul său, László Papp din Oradea. De când s-a dat verdictul Tókes s-a mutat în încăperile din interiorul clădirii bisericii și a ținut acolo predică din duminica de 22 octombrie. Bela Sepsis care l-a vizitat recent pe pastor se află acum la terapie intensivă la spitalul central din Timișoara cu răni grave în zona craniului. După ce s-a ordonat să fie mutat pe un alt post, Sepsis a fost arestat, la 15 octombrie, sub acuzația de posesie ilegală de valută. Poliția secretă i-a pus acești bani în locuință. După revenirea de la interogatoriul prezentat rani.

Superiorii reformați din Timișoara s-au aflat sub o presiune severă exercitată de poliția secretă pentru a-i determina să renunțe la sprijinul lor pentru pastorul Tókes. La 14 septembrie, superiorul Erno Ujvarossy, care l-a susținut public pe Tókes a fost găsit mort. Membrii congregației i-au scris episcopului László Papp o scrisoare de sprijin față de Tókes iar la 26 mai o delegație a mers să-l întâlnească pe episcop care însă a refuzat să îl primească. Tókes a fost avertizat public că viața multor membri din congregația sa este în pericol din cauză că îl susțin pe el.

Episcopul Papp, care l-a acuzat pe Tókes de «violarea legilor bisericii și ale statului» a ordonat transferul său în satul Mineu, la 1 aprilie. Tókes a refuzat să se supună. El este de multă vreme un critic al conducerii bisericii sale, pe care o acuză de colaborare cu autoritățile române împotriva adevăratelor interese ale bisericii. Conflictul său cu autoritățile bisericii datează de la începutul anilor 1980, când a scris mai multe articole de tip samizdat despre gravele nereguli din viața bisericii reformate din România. El a mai criticat în mod explicit planurile de sistematizare ale guvernului, într-un interviu pentru televiziunea maghiară, la 24 iulie. Pe când slujea în Dej, în centrul Transilvaniei, el a fost demis de către episcopul Clujului, Gyula Nagy. Același episcop l-a dat afară pe tatăl lui László, Istvan Tókes, din postul de ajutor de episcop și de profesor de teologie la Academia Protestantă din Cluj. În sprijinul lui Tókes au mai venit 17 proeminenți intelectuali transilvăneni, inclusiv tatăl său, care au semnat o scrisoare deschisă, în favoarea sa, la 27 septembrie. Biserica reformată din Ungaria a încercat recent să intervină. Prezidiul său i-a trimis episcopului Papp o telegramă, la 3 octombrie, și l-a îndemnat pe acesta să îl sprijine pe Tókes. Consiliul pentru problemele naționalităților al guvernului maghiar a redactat o declarație prin care se afirmă că procedurile întreprinse împotriva lui Tókes sunt în contradicție cu Tratatul de la Helsinki cu privire la drepturile omului.”

Arhiva Open Society (Budapesta), Institutul de Cercetare al Radio Europa Liberă, secția română (Traducere din limba engleză de Eliza DUMITRESCU)

EMERIC IENEI: „CEAUȘESCU A VRUT CEVA, DAR A INTERVENIT VALENTIN”

Eșecul suferit în deplasare la Copenhaga, 0-3 cu Danemarca, în preliminariile Campionatului Mondial din Italia 1990, putea duce la situația ca echipa națională a României să rămână fără jucătorii de la Dinamo și Universitatea Craiova. Supărat după înfrângere, președintele Nicolae Ceaușescu și-a convocat „staff-ul” din Comitetul Central și Securitate și ar fi ordonat ca fotbalistii care au făcut parte din echipa reprezentativă în acel meci, cu excepția celor de la Steaua, să fie scoși din echipă. Era vorba de Mircea Rednic, Ioan Andone, regretatul Mișu Klein, Ovidiu Sabău, Dănuț Lupu, Dorin Mateuț și Rodion Cămătaru, de la Dinamo, și Gică Popescu, de la Universitatea Craiova. De la Steaua au evoluat Silviu Lung, Ștefan Ioan, Iosif Rotariu și Gică Hagi. Antrenorul de atunci al „tricolorilor”, Emeric Ienei, rememorează acele zile de după meciul cu Danemarca. „A fost o presiune din partea tuturor, a presei, a oamenilor politici, a conducerii FRF să jucăm ofensiv. Eu știu că înseamnă acest lucru în fața unei echipe ca Danemarca, plină de fotbalști cu experiență. Însă am cedat, am jucat ofensiv, și rezultatul s-a văzut. Am pierdut cu 0-3, dar eu aveam siguranța meciului retur, de la București”, a declarat tehnicianul la 20 de ani de la amintirea partidă. Ienei a comentat și implicarea lui Nicolae Ceaușescu: „O dată ajuns în București, eu am cerut o perioadă de liniște. Ulterior am auzit de amenințările lui Ceaușescu. Nu ne-a chemat față în față, însă am auzit că vrea să dea afară jucătorii de la Dinamo și Universitatea Craiova. Imediat am luat legătura cu Valentin

Cămătaru (centru) nu a prins o zi fericită la Copenhaga, în meciul cu Danemarca, scor 0-3 FOTO: Revista Sport

Ceaușescu și l-am rugat să intervină, lucru pe care l-a și făcut, totul rezolvându-se ulterior. Astea erau vremurile, și se cerea performanțe cu orice pret. Ca să aplanez conflictul definitiv, am transmis că rezultatul este rușinos, dar că o echipă mai prinde și o zi slabă”. Meciul s-a disputat pe stadionul „Idraetspark”, în fața a 45.000 de spectatori, iar România a avut următoarea componență: Lung – Ioan, Rednic, Andone, Klein – Sabău (64 Lupu), Gh. Popescu, Rotariu, Mateuț – Cămătaru, Hagi. De partea cealaltă, Danemarca a mizat pe următoarea formație: Schmeichel – Sivebaek, L. Olsen,

J. Nielsen (46 Larsen), Heintze – Jensen, K. Nielsen, M. Laudrup, Bartram – Povlsen, B. Laudrup. Golurile danezilor au fost reușite de Kenneth Nielsen (4), Brian Laudrup (27) și Povlsen (84). După cinci etape, clasamentul era următorul: 1. Danemarca 8p, 2. România 7p, 3. Bulgaria 3p, 4. Grecia 2p.

Tineretul a învins Danemarca

Dacă echipa mare a pierdut la Copenhaga, echipa națională de tineret a învins Danemarca în

deplasare, la Holbaek, scor 2-1, în preliminariile Campionatului European. Gazdele au deschis scorul prin Svinggaard (68), însă „tineretul” a întors rezultatul prin reușitele lui Ilie Dumitrescu (72) și Răducioiu (77). Unul dintre cei mai buni jucători a fost portarul Florin Prunea, care a avut câteva intervenții de excepție, având un aport important la victoria. Antrenorul Mircea Rădulescu a utilizat următoarea formulă de echipă: Prunea – Cotoră, Luca, Cristea, M. Pană I. Stan, Lupescu, Fulga, I. Dumitrescu – Răducioiu, Fulga (60 Hanganu). Daniel STAN

DIN ARHIVA MINISTERULUI DE EXTERNE

Gorbaciov critica presa din URSS

Comunicarea Ambasadei României la Moscova Către Ministerul Afacerilor Externe Tovarășului Constantin Oancea, adjunct al ministrului, Dr. I.

1. Întâlnirea pe care MS Gorbaciov a avut-o la 13 octombrie 1989 cu reprezentanții ai mijloacelor de informare în masă, ai Uniunilor de creație și ai instituțiilor de pe tărâmul ideologic, este comentată cu interes de către reprezentanții sovietici. Conducerea PCUS, arată interlocutorii, este nemulțumită de insuficiența contribuției a presei, a radioului și televiziunii din URSS la popularizarea măsurilor care se întreprind pe linia reformei politice și economice, de faptul că în presă apar tot felul de comentarii și idei care nu corespund intereselor poporului și socialismului, că unele publicații sunt preocupate să-și sporească tirajul, făcându-se eoul unor știri de senzație. S-a criticat faptul că, în materialele care se publică, nu se pune accent pe reliefaarea unor aspecte pozitive, obținute pe calea restructurării, de către unități economice și din alte domenii, că multe ziare acordă prioritate publicării unor concepții care nu vizează „reînnoirea” socialismului, ci reînnoirea cu 70 de ani în urmă. Cu prilejul întâlnirii, s-a dorit să se dea și o orientare mijloacelor de informare în legătură cu evenimentele politice ce urmează a avea loc în URSS până la Congresul al XXVIII-lea al PCUS, prevăzut a se desfășura în octombrie 1990.

2. În cadrul întâlnirii a fost aspru criticat săptămânalul „Argumente și fapte”. Conducerea PCUS a fost nemulțumită, între altele, de apariția în nr. 40, din octombrie a.c., al acestui ziar a rezultatelor unui sondaj de opinie în rândul cititorilor, după primul Congres al Deputaților Poporului, din care rezultă că de cea mai mare popularitate se bucură deputații A.D. Asharov, G.H. Popov și B.N. Eltin, care este cunoscut că exprimă puncte de vedere care nu coincid cu aprecierile formulate de conducerea de partid și de stat. În comentariul sondajului de opinie s-a menționat și faptul că cititorii au făcut referiri și la MS Gorbaciov. Unii i-au mulțumit lui M.S. Gorbaciov „pentru stăpânirea de sine, modestia, cultura, știința de a asculta părerile altora, de a stăpâni și convinge pe unii deputați indisciplinați”. Alții au făcut aprecieri negative la adresa lui M.S. Gorbaciov, făcând referiri la tendința de a impune deputaților punctul său de vedere, de a comenta multe luări de cuvânt, alegerile fără alternativă, presiunile făcute în procesul votării, navigările între cei de dreapta și cei de stânga, „ceea ce i-a clătinat serios autoritatea”.

În nr. 42 din 21-27 octombrie 1989, săptămânalul „Argumente și fapte” a publicat rezultatele unui son-

daj de opinie realizat de Centrul de Cercetări Sociologice al Academiei de Științe Sociale de pe lângă CC al PCUS, în care, între altele, se arată că dificultățile prin care trece URSS nu au putut să nu se răsfângă și asupra autorității conducătorilor; cu toate acestea, 66% dintre cei care au participat la sondaj au exprimat sprijinul lor față de M.S. Gorbaciov.

3. La întâlnirea din 13 octombrie a.c. a fost criticată și revista „Ogoniok”, care s-a apreciat că, îndeosebi în ultimul timp, este preocupată de reliefaarea unor aspecte dinainte de Revoluția din Octombrie și mult mai puțin de popularizarea restructurării.

Ion Bucur

Nota Ambasadei României la Sofia Către Ministerul Afacerilor Externe Tovarășului Lucian Petrescu,

La 23 octombrie a.c., Biroul Politic al CC al PCB a analizat modul în care sunt cunoscute preocupările și tendințele din opinia publică și cum se țin seamă de acestea în activitatea politică și de conducere a societății bulgare. Activitatea a fost apreciată ca nesatisfăcătoare.

A fost adoptată hotărârea „cu privire la perfecționarea calitativă a studierii și folosirii opiniei publice în condițiile restructurării”. Hotărârea prevede edificarea unui sistem de muncă, multilateral și flexibil, pentru cercetarea opiniei publice. Rezultatele, concluziile acestei cercetări vor trebui să stea la baza activității de partid și de stat în toate domeniile și pe întreaga ierarhie a acestora. S-a trasat ca sarcină organelor de partid și de stat, activiștilor acestora, să cerceteze pe permanent și temeinic starea opiniei publice și să țină seama de aceasta la locul de muncă, să dea atenție sporită și să rezolve cererile și sesizările oamenilor muncii. Pe lângă Adunarea Populară și Academia de Științe ale Bulgariei se va organiza un Centru național de studiere a opiniei publice. Pe lângă cercetarea proprie, acesta va coordona toate activitățile de cunoaștere a opiniei publice și va pune la dispoziția conducătorilor de partid și de stat sinteze și studii pentru a se țină seamă de ele în activitatea curentă și planificarea de perspectivă. Aceste măsuri s-au apreciat ca foarte necesare pentru a preîntâmpina unele situații petrecute în ultimul timp, când organele conducătoare s-au aflat în fața unor situații neprevăzute sau au subapreciat unele fenomene din opinia publică.

Vasile Pungan Document din volumul: 1989 - Principiul domnului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de Dumitru Predo și Mihai Retegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p.250-251

SĂ RĂDEM CU EI

Într-o zi, călătorind cu trenul, F.D. Roosevelt (1882 – 1945) discuta politică cu un alt călător. Cum în discuție el nu-și ascundea ideile lui de democrație, vecinul său îl acuză de incoerență:

— Când cineva are asemenea idei ar trebui să călătorească în clasa a treia nu într-una întâia!

— Greși gândit! răspunde Roosevelt. Eu aș vrea ca cel mai umil muncitor și cel mai umil țărăn să aibă posibilitatea de a călători cu clasa întâi.

Calendar, 1989

amintiri

În căminul dumneavoastră LILJACUL și MANDARINUL pot înflori... în fiecare zi!

Utilizând odorizantele pentru încăperi LILJAC și FARMEC

Intreprinderea de produse cosmetice „FARMEC” Cluj-Napoca, Str. H. Barbusse nr. 16

PRIN BUCUREȘTI

ORIZONTAL: 1) Bulevard bucureștean modernizat (2 cuv.). 2) Dublă stație de metrou – Întreprinderile de echipamente periferice (abr.). 3) Sosea și cartier cu același nume. 4) Umed – Comparatie – Acesta (pop.). 5) Parcul Herăstrău (abr.) – Poate fi și de triumf. 6) Bulevard și stație de metrou – Utilaj tehnologic (abr.). 7) Mesager – Întreprindere de industrie ușoară din Capitală. 8) Personaj mitologic – În cămară! 9) Sufix cu sensul „profesie” – Așezăminte de cultură. 10) Sport pe lacurile bucureștene – „Cartea românească”.

VERTICAL: 1) Metropola europeană. 2) Electrode pozitiv – Ateneul... 3) Fluviu – Veche stradă bucureșteană. 4) Percep freamătul străzii. 5) Așa e Dâmbovița – Intrarea în „Larom!” – Sport-Turism (abr.). 6) Legendă – În parcuri și pe alei. 7) Întreprinderea „Autobuzul” (abr.). 8) Albită – Autorul scenariului la filmul „Cale liberă”, inspirat din viața constructorilor metroului (Romulus). 9) Teatrul bucureștean (2 cuv.). 10) „Apărătorii Patriei” – Prezent pe scenă.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Dictionar: TMOI Informația Bucureștiului, 1989

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Reglementări privind pensionarea

Alăturăm două răspunsuri din partea Direcțiilor pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale privind reglementarea unor asigurări sociale și pensii de stat. Deoarece Elisabeta Melinte din comuna Răchitoasa, jud. Bacău, n-a mai făcut dovada depunerii dosarului pentru soțul decedat, va trebui să îl întocmească și să-l aducă personal (nu prin poștă), cu următoarele acte: certificatul de deces al soțului, adeverința de la Oficiul de pensii CAP că nu primește pensia din cadrul cooperativei agricole de producție, cupon de pensie al soțului. Toate aceste acte de stare civilă vor fi în copii legalizate.

Pentru că Tânase Niță din comuna Rădoiești, județul Teleorman, îndeplinește condițiile legale de pensionare și nu mai dorește să-și continue activitatea, din motive de boală, cererea de pensionare va fi rezolvată favorabil în luna în curs. Flacăru, nr. 43/1989

SALUTĂRI DIN... VATRA DORNEI!

